

Sanna

– Maxpoäng är 42, säger Johanna medan hon delar ut de rättade biologiproven. Behåll resultaten för er själva så länge. Ni kan visa varandra på rasten, om ni måste.

Sanna tittar på medan den ena klasskamraten efter den andra tar emot de hophäftade pappren och bläddrar till sista sidan. De flesta suckar, muttrar lite eller låtsas som ingenting. Elise ser nöjd ut. Amit också, men han får ofta bra resultat. Noah knölar ner sitt i väskan.

Sanna känner hjärtat slå medan hon väntar. Om det går bra har mamma lovat att de ska hamyskväll. Bara hon och Sanna.

Äntligen kommer Johanna till Sannas bänk. Hon nickar lite lätt när hon räcker över provet.

Sanna håller andan medan hon vänder fram sista sidan, men sen känner hon glädjen. Alla rätt och ett ”Suveränt,

som vanligt!” skrivet med Johannas slängiga handstil längst ner i hörnet. Sanna blir varm om kinderna och när hon lyfter blicken ler Johanna mot henne framifrån tavlan.

Mamma sa att hon skulle sluta tidigt idag. Pappa är på jobbresan, så om Sanna sms:ar mamma om provet kanske hon stannar vid Oriental Garden och köper friterade räkor med sig hem. Sanna kan duka med fintallrikarna innan hon kommer.

På rasten vill alla låna Sannas prov som facit. Till och med Vera och Louise vill kolla. De tar med sig pappren och sätter sig på en bänk för att jämföra svaren med sina egna.

Sista lektionen har de engelska. Sanna räcker upp handen flera gånger, fast hon annars brukar undvika att prata inför klassen. Noah får också en fråga, men han har missuppfattat och svarar fel. Johanna vänder sig till Sanna och ber henne svara istället. Då gör hon det, utan att tänka sig för.

– Det är väl klart att klassens Einstein vet, muttrar Noah och det hörs spridda skratt i rummet.

Sanna bestämmer sig för att inte räcka upp handen mer idag. Hon ritar blommor i skrivhäftet och tänker på att hon inte fått tillbaka biologiprovet från Louise och Vera, så hon måste gå fram och fråga efter det när de har slutat. Vad ska hon säga som inte låter töntigt? Hon kan ju inte gärna tala om att hon vill ha det för att mamma sparar alla felfria prov i en särskild pärm.

I korridoren sätter Sanna snabbt på sig skor och jacka, hänger skolväskan över axeln och tittar försiktigt på Vera och Louise som står med huvudena tätt ihop och kollar på Louises mobil. Sanna väntar tills Louise stoppar ner mobilen i sin väska. Då går hon fram.

– Mitt prov, säger hon. Kan jag ... få tillbaka det?

– Vad ska du ha det till? frågar Louise och flinar. Har du glömt hur många poäng du hade, eller?

Sanna ler lite, som om det var ett roligt skämt.

– Nejdå, jag menar ... Alltså, jag vill ha det, bara.

Louise tittar i sin väska.

– Tyvärr, jag råkar nog ha slarvat bort det, säger hon.

Vera skrattar till, men puffar sen Louise i sidan med armbågen.

– Ge Einstein provet nu så vi kan gå hem, säger hon.

Louise tar fram de hophäftade arken, men istället för att ge dem till Sanna greppar hon om överkanten och drar åt olika håll. Ljudet av papper som rivs itu skär in genom öronen och vidare långt ner i kroppen, men Sanna biter ihop tänderna hårt och försöker hålla ansiktet nollställt.

– Oops, säger Louise och räcker fram det trasiga provet. Det råkade visst gå sönder lite. Men det gör inget, va? Tack för lånet!

Sanna stoppar snabbt ner pappren i väskan, vänder sig

om och börjar gå för att Vera och Louise inte ska hinna se tårarna som tränger upp i ögonen. Det är ju löjligt att lipa för ett prov som redan är rättat och klart. Det är ju bara att tejpa lite och sen kan mamma sätta in det i pärmen ändå. Sanna blinkar och blinkar medan hon lämnar skolbyggnaden. Utanför sätter hon på mobilen och sms:ar mamma.

Jag fick alla rätt! Ska vi äta räkor då?

Svaret kommer snabbt.

Du är fantastisk, Sanna! Jag är så stolt!

Stannar och köper räkor på vägen. Puss!

Sanna ler för sig själv och skyndar på stegen hemåt, fast hon vet att det tar minst en timme innan mamma kommer.

Klockan halv fem ringer det på dörren. Sanna avbryter sig häpet. Hon har dukat för två i köket och ska just ställa fram det frostade glaset med värmeljuset som mamma och hon brukar tända när de äter något extra gott tillsammans. Varför skulle det komma någon nu? Det kanske bara är mamma som har råkat glömma nyckeln?

Sanna går ut i hallen och kikar genom titthålet i dörren och plötsligt känns det som hon ramlar ner i iskallt vatten. Stina och Jonas! Vad gör *de* här? Sanna rör sig inte. Kan hon låtsas att hon inte är hemma? Fast mamma kommer ju när som helst. Vad ska hon säga till henne när Stina berättar att Sanna inte släppt in dem? Hon måste vrida om låset och öppna.

Stina tar ett stort kliv in över tröskeln och sluter armarna om Sanna.

– Hej, lilla systerdotter! Vi hörde av Emelie att det gick jättebra på provet. Igen!

– Mm, mumlar Sanna.

Kan hon fråga vad de vill eller är det oartigt? Båda två ser ut som om hon redan borde veta. Jonas väntar leende på sin tur och när Stina släpper taget om Sanna, drar han henne till sig och lyfter upp henne.

– Tänk att du är så duktig, lilla Sanna-blomman, säger han samtidigt som han trycker henne mot sig och griper med handen om hennes rumpa så där som man håller ett småbarn.

Sanna blir stel i hans famn och försöker få in händerna mellan sin egen kropp och hans. Jonas skrattar och släpper ner henne på golvet. Hon backar ostadigt i riktning mot köket. Det känns som om hon har ett stort handavtryck över skinkorna och hon vrider sig av obehag.

– Mamma är inte hemma, säger hon. Men hon kommer strax.

– Jag vet, säger Stina. Jag ringde henne för en stund sen och då stod hon och väntade på maten på Oriental Garden. Det ska bli jättegott, jag har inte ätit sen frukost!

Sanna kastar en snabb blick på Jonas och ser sen forskande på Stina.

– Hon ... glömde visst säga att ni skulle komma, säger hon. Jag har bara dukat för två, men jag ska plocka fram fler tallrikar.

– Jag kan hjälpa dig, Lillblomman! säger Jonas glatt. Det är ju dig vi firar, så du ska väl inte göra allt själv, heller!

– Det behövs inte, det går jättebra, säger Sanna snabbt och slinker ut i köket.

Tanken går på repeat i hjärnan. Vad gör Stina och Jonas här? Sanna och mamma skulle ju äta räkor och ha en myskväll! Och mamma vet att Sanna inte gillar Stina och Jonas. Särskilt inte Jonas. Fast hon vet inte varför, så klart. Det var omöjligt att säga, det fanns liksom inget ordentligt att berätta, men Sanna var tydlig ändå. *Inte Jonas!*

Hon hör att han kommer efter henne ut i köket samtidigt som hon öppnar skåpet där fintallrikarna står på översta hyllan. När hon sträcker sig efter dem ställer han sig bakom henne, så nära att hans kropp snuddar vid hennes. Han lyfter armen, tar ner två tallrikar ur traven och hon känner hans andedräkt i håret.

– Värst vad du växer, säger han och lägger sin fria hand på hennes axel. Du når snart överallt nu. Mamma

kan väl inte ha några hemligheter alls för dig längre, va?

Sanna lirkar sig åt sidan. Vad är det för hemligheter han pratar om? Hon måste få honom att göra något som måste göras längre bort. Vid bordet, till exempel.

– Om ... Om du verkligen vill hjälpa till så kan du tejpa ihop provet innan mamma kommer, säger hon. En klasskompis råkade riva sönder det.

– Inte med flit, väl? säger Stina som plötsligt också står i köket.

När kom hon in? Hur mycket såg hon? Sanna blir glödhet om kinderna.

– Nej, nej, såklart inte, mumlar hon.

Hon skyndar sig att hämta provet, gräver fram en tejprulle ur kökslådan och håller fram tejp och papper mot Jonas.

– Kan du laga det? frågar hon.

– Självklart Sanna-blomman, säger han. Jag gör allt för dig, vet du väl?

Han ler och blinkar med ena ögat innan han sätter sig vid bordet och börjar tejpa.

Just då klickar låset i ytterdörren till och mammas glada röst hörs från hallen.

– Nu kommer jag med maten! ropar hon.

Sanna skyndar sig dit och mamma kramar henne med sin fria arm. Med den andra håller hon en inplastad kavaj, jobbväskan och en vit påse med matlådor.

– Grattis älskling, säger hon. Vad kul att det gick så

bra. Fast om vi ska äta räkor varje gång du har alla rätt så kommer vi snart att vara urtrötta på dem, tror du inte det?

– Varför är Stina och Jonas här? frågar Sanna lågt.

– Gullet, jag är ledsen, men precis innan jag skulle åka hem kom Christer och sa att jag måste vara med på konferensen ikväll! Han gav mig inget val, så vi får äta lite snabbt, sen måste jag köra ut till det där hotellet i Varberg. Men jag kommer hem imorgon, älskling, så det blir inte länge alls!

Sanna blir alldeles frostig inuti. Ska Stina och Jonas vara här ända tills imorgon? Fast Sanna hade alla rätt på provet och allting? Hon har ju sagt att hon aldrig, aldrig vill att de ska sitta barnvakt mer! Vem som helst men inte Jonas. Hon har ju sagt det! Sanna tar ett hårt tag i mammas handled.

– Jag är tolv år, säger hon. Jag behöver ingen barnvakt. Jag klarar mig jättebra själv tills du kommer hem.

Mamma ler och pussar henne i pannan.

– Ja, du är verkligen stor och duktig, Sanna, men det känns mycket bättre för mig att veta att du inte är ensam hemma. Och jag ringde Matilda, men hon kunde inte, Erika är på Mallorca och mormor ligger ju på sjukhus igen. Det får bli Stina och Jonas den här gången, gumman. Det är ju bara till imorgon.

– *Nej!* viskar Sanna och försöker fånga mammas blick. *Jag vill inte! Snälla?*

– Men lilla gumman, säger mamma och lossar Sannas grepp om sin handled. Nu är det så här, bara. Och vi ska ju dessutom äta din favoritmat! Kom nu, och förstör inte allting!

Sanna ser på medan mamma går ut i köket och kramar sin syster och hennes man. Sen tittar hon på provet som Jonas nu hunnit tejpa ihop. Hon läser frågorna och diskuterar dem med Stina och båda instämmer i att det var ett riktigt svårt prov och att Sanna säkert kommer att bli professor vid något universitet eller kanske läkare. Själv säger Sanna ingenting. Glädjen över provresultatet är som bortblåst.

Fast när hon en stund senare sitter vid bordet med gyllenbruna, friterade räkor och vitt ris med sötsur sås framför sig, får hon plötsligt en idé. Tänk om hon kan sova över hos någon? Då behöver hon ju ingen barnvakt! De flesta föräldrar vill inte att kompisar sover över när det är skola dagen efter, men det kanske skulle funka om hon ringer och frågar Sofi? Sofi hade inte en enda vän i klassen innan Agnes flyttade hit för några veckor sen och i våras när Sanna råkade träffa Sofi och hennes mamma i gallerian bjöd mamman dem på varsin jättestor glass och sa att Sanna var välkommen till dem precis när hon ville. Sofi såg bara generad ut, men det var nog inte för att hon inte vill vara med Sanna, utan för att hennes mamma verkade så desperat. Sanna skulle säkert få sova över där fast det är vardag. Hon har inte Sofis nummer, men

hon får väl helt enkelt ringa numret som står i klasslistan på Schoolsoft. Även om det råkar vara någon av föräldrarnas.

– Älskling, dina räkor kallnar ju, säger mamma.

Sanna harklar sig. Nu när hon har en plan, löser knuten i magen upp sig lite grann och hon lyckas tugga och svälja ner tre räkor och ett par skedar ris.

– Så vad ska vi hitta på för kul ikväll? frågar Stina. Vill du titta på film eller ska vi spela något spel? Monopol, kanske?

Sanna försöker forma munnen till ett leende.

– Jag vet inte riktigt än, säger hon.

– Inte Monopol, förresten, säger Stina och gäspar. Det tar så lång tid och jag måste verkligen sova tidigt ikväll. Jag har haft jour sen klockan fem i morse och ska börja vid samma tid imorgon.

Magen drar ihop sig igen och Sanna lägger ner gaffeln på tallriken.

Precis så var det förra gången! Det är över ett år sen, men Sanna kan nästan inte andas när minnena kommer. Då var Stina också jättetrött och hon somnade i soffan redan vid åttatiden. Jonas flyttade sig närmare Sanna och la handen på hennes ben. Först nere vid knät, men varje gång Sanna hasade sig undan lite för att bli av med hans hand, gled den istället längre upp. Till slut var hans fingertoppar på insidan av hennes lår och Sanna kunde inte flytta sig mer utan att hamna i famnen på den sovande

Stina. Då reste hon sig istället och sa att hon just kommit på att hon måste göra en skolgrej och inte kunde titta färdigt på filmen. Jonas såg tvivlande ut.

– Skolan börjar väl inte förrän nästa vecka? sa han.

– Fast jag måste förbereda mig, sa Sanna.

– Tänk att du skulle bli en sådan plugghäst, sa Jonas då och blinkade med ena ögat så där som han alltid gör.

En och en halv timme senare smög Sanna mot toan för att kissa och borsta tänder. Hon kastade en snabb blick in i vardagsrummet och såg lättat att Jonas inte var kvar i soffan. Kanske han gått och lagt sig? Men när hon var klar och tassade tillbaka, stod han i hennes rum med hennes ljusrosa nattlinne dinglande i handen.

– Jag tänkte bara säga god natt och se till att du kommer i säng ordentligt, sa han.

– God natt, sa Sanna.

Hon stod blickstill en meter innanför dörren och väntade på att han skulle gå. Men han räckte fram nattlinnet mot henne och log.

– Ska du inte sätta på dig det här?

– Jo, mumlade Sanna. Jag ... gör det sen när du har gått. Jonas skrattade.

– Så där pryd var du minsann inte när du badade naken i en balja i vår trädgård! sa han.

– Då var jag högst två år, sa Sanna.

– Det är väl ingen större skillnad? sa Jonas. Du är väl en lika platt och hårlös blomma fortfarande? Sätt på dig

nattlinnet nu, så ska jag läsa en saga!

Hjärtat slog så hårt i Sannas bröstkorg att hon trodde att revbenen skulle gå sönder. Vad skulle hon göra? Till slut sa hon att hon nog inte skulle kunna sova om hon inte fick veta hur det gick i filmen, sen gick hon tillbaka till soffan, satte sig tätt intill Stina och backade filmen nästan ända till början. Hon var jätterädd att Stina skulle vakna och gå och lägga sig i gästrummet, men det gjorde hon inte. När Sanna startade om filmen för tredje gången gick Jonas äntligen till sängs. Då gjorde Sanna också det. Men hon sov inte en blund den natten, varje gång hon kände sig dåsig tyckte hon att hon hörde steg och blev klarvaken igen.

Dagen efter sa hon till mamma att hon aldrig, aldrig ville ha Stina och Jonas som barnvakter mer.

Men här var de alltså nu.

Så fort alla har ätit färdigt går Sanna in på sitt rum, letar upp Sofi i klasslistan och ringer numret som står där. Det är Sofis mamma som svarar.

– Men åååh, vad kul! utbrister hon när Sanna frågar om hon får komma och sova över. Fast kan vi ta det imorgon istället, tror du? Eller i helgen? Vi är hos Sofis farmor nu, förstår du, och vi sover nog kvar här för hon har brutit handleden och behöver lite hjälp. Annars är du sååå välkommen! När som helst!

Sanna mumlar något och lägger på. Fingrarna som håller mobilen känns kalla och konstiga.

Mamma ropar från hallen och Sanna reser sig.

Lutad mot garderobsdörren står mamma med pärmen uppslagen. Hon bläddrar bland alla prov i olika ämnen som finns sparade där. Allt från vanliga glosprov och skriftliga läxförhör till större prov på flera kapitel. Bara Sanna har alla rätt så får pappren vara med i pärmen. Längst fram sitter nu det hoptejpade biologiprovet. När Sanna ser det önskar hon plötsligt att hon inte hade bett Jonas laga det. Nu har det hans fingeravtryck på sig. Precis som hon själv.

– Förstår du hur stolt jag är över dig? frågar mamma.

Sedan pussar hon Sanna i pannan och suckar lätt.

– Nu måste jag skynda mig, annars blir Christer sur.

Hon sätter på sig den ljusa kappan, tar övernattningsväskan i den ena handen och jobbväskan i den andra. Jonas kommer från köket. Han har en diskhandduk slängd över axeln och torkar handflatorna på jeansen innan han lägger en arm om Sanna.

– Var inte orolig, Emelie, säger han. Vi ska ta väl hand om Lillblomman!

Sanna är så stel. Hon kan inte röra sig, knappt ens få in luft. Jonas hand är alldeles tydlig runt hennes axel. Mamma vinkar hejdå, går ut i trapphuset och stänger dörren efter sig.

Jonas vrider Sanna mot sig och ler. Ögonen är blå och tänderna jämna och vita.

– Du är verkligen inte så liten längre, säger han. Snart

behöver du ingen barnvakt. När du sträckte på dig i köket syntes det till och med att det börjar knoppas lite under tröjan. Otroligt vad tiden går. Killarna står väl i kö nu, kan jag tänka mig?

Sanna lyckas få loss benen ur försteningen och backar ett par steg.

– Var är Stina? frågar hon.

– Hon kilade till affären för att köpa lite chips och annat gott, säger Jonas. Att *hon* är trött ska väl inte hindra oss från att ha det mysigt ikväll?

Kilade till affären? Stina är inte här! Sanna är ensam med Jonas! Och även om hon hittar på några läxor eller annat just nu, så kommer hon att bli ensam med honom igen när Stina har somnat. Nej, det kan hon inte. Det går bara inte!

Plötsligt är det som om Sanna inte har något att välja på längre. Hon springer mot dörren, rycker tag i sina Converse på vägen, men stannar inte för att sätta dem på sig. Inte heller stannar hon när Jonas ropar efter henne. Hon väntar inte på hissen utan springer trappa efter trappa neråt fast knäna nästan viker sig under henne.

När hon kommer ut på gatan ser hon mammas blå Toyota komma upp ur källargaraget och Sanna fortsätter att springa på asfalten med skorna i händerna. Hon viftar allt vad hon kan och mamma får syn på henne och stannar mitt på utfarten.

– Men lilla älskling! säger hon när Sanna rycker upp

dörren och hoppar in. Jag måste åka nu, annars kommer jag för sent! Vad håller du på med?

– Jag åker med dig! säger Sanna. Antingen stannar du hemma eller så åker jag med dig!

Mamma tittar på klockan. Sanna tänker att alldeles strax kommer hon att tvinga ut henne ur bilen och köra iväg, alldeles strax kommer Sanna att få leta upp en parkbänk att tillbringa natten på. Men kanske ser mamma att det är på riktigt. Hon lägger i ettan och kör ut på vägen.

– Jag kan inte missa det här, säger hon. Men nu får du allt lov att förklara.

Sanna nickar.

Sen kommer tårarna så häftigt att hon inte kan säga något alls på en lång stund. Det är tårar för allt. Glädjen och besvikelsen och ljudet när Louise rev sönder provet, men framför allt Jonas kropp mot Sannas, hans påträngande händer och varmfuktiga andedräkt i håret.

Mamma smeker henne mjukt över kinden medan hon svänger upp på genomfartsleden och fortsätter i riktning mot motorvägen. Hon kommer att vänta tyst tills Sanna kan prata igen och Sanna vet det.

Snart ska hon berätta. Snart kommer orden för det som inte riktigt finns men finns ändå. Träden längs södra Esplanaden far förbi utanför och Sanna lutar huvudet mot rutan. Snart. ●